

3.7. Ціннісний контекст цивілізаційних трансформацій на пострадянському просторі в умовах сучасної зовнішньополітичної стратегії РФ

З точки зору розвитку теорії систем фактична геополітична підсистемна антреприза Росії являє собою абсолютизацію пострадянської «гібридної» складової, яка зводить нанівець сучасне, повоєнне (після Другої світової війни) розуміння самого питання про регіональні і субрегіональні підсистеми в міжнародних відносинах. Надаючи реверсності або оберненості в минуле пріоритетної спрямованості, кремлівське керівництво в особі президента Росії, переслідує, насамперед, виключно політичні цілі: повернути країну у прорадянське проімперське минуле з метою відродження СРСР та його великодержавницької місії як головної сили цивілізаційного розвитку. При цьому повністю ігноруються об'єктивні закономірності діалектики розвитку світових процесів. Вказане штучне утворення з точки зору системної теорії, що вже стало реально діючою одиницею, само по собі об'єктивно заперечує однозначне розуміння суті фактичної дієвості сучасних загальних закономірностей функціонування сьогочасної міжнародної системи, а разом з цим і усвідомлення того, чи дійсно екзистує у теперішніх умовах сам факт плідного поєднання взаємодії регіональних і субрегіональних підсистем? Яким є співвідношення процесів глобалізації і регіоналізації, чи існуюча планетарна міжнародна система фактично розпалась на регіональні (субрегіональні) підсистеми? І якщо така вже підсистема створена, то чи не є вона модифікацією лише певних закономірностей або параметрів, що пов'язані з її географічною і культурно-цивілізаційною

специфікою? І останнє в цьому сенсі. Розмитість і невизначеність багатьох параметрів самого поняття регіональна підсистема відбувається сьогодні насамперед внаслідок непорівняно, з попередніми історичними періодами, інтенсифікації динаміки видозмін, що відбуваються практично у всіх сферах сучасного глобального розвитку.

А тепер стосовно практики імплементації фактора повторної дії підсумків Другої світової війни. Звернення до нього знаменує собою певним чином апокаліпсис, але дещо в іншому розумінні, тобто у тому, що відбувся фундаментальний перехід вже на зовсім інший рівень логіки розвитку міжнародно-політичного процесу. Має місце навмисне спрямування бачення конкретних подій міжнародного життя виключно у ракурсі штучно заданої фокусної необхідності. А для цього нагальним є, з одного боку, відтінити взаємозв'язок всього, що відбувається в окремій країні, а з іншого, – спробувати поєднати весь комплекс подій внутрішнього порядку зі станом загальносвітового контексту процесів і відносин. Мова йде про суму конкретних домовленостей, яку наполегливо намагається протиснути одна сторона (в даному випадку Росія) і встановити її у потрібному тільки для неї ракурсі, а інша вже стосується відповідної контр-реакції міжнародної спільноти, що воліє діяти за традиційними правилами гри, встановленими у міжнародному середовищі.

І тут принципове значення має ключова проблема «балансу сил», яка об'єктивно являє собою стан, що завжди властивий будь-якій міжнародній системі. Це стосується, насамперед, категорії «рівноваги сил», навіть приблизної, що в ній склалась. А вона завжди може бути і, як правило, навіть і є, не зовсім стабільною. Отже, «рівновага сил» має відношення до окремого випадку «балансу сил» як об'єктивно існуючого співвідношенням між певними державами в залежності від сукупності воєнних, політичних, економічних та інших можливостей, які кожна з них має.

За цією логікою речей, апелюючи до геополітичних уроків Другої світової війни, фактично існувало (принаймні до відомих подій 2013–2014 рр.) як мінімум два способи стабілізації міжнародної системи: політичними і економічними методами – тобто, не вдаючись до використання великомаштабного використання воєнної сили.

Проте, виходячи з реалій сьогодення, свідоме і зацікавлене, у цьому випадку, нівелювання фактору повторної дії підсумків Другої світової війни, який об'єктивно спрямований на тренд формування сталого, стабільного ландшафту глобальної безпеки, практично дезавує співвідношення між обома вказаними засобами. Тому «зустрічна ескалація», що іде наразі з Москви, зовні ніби символізує собою очевидне заперечення «ялтинсько-постдамського порядку» як такого, що був результатом «змови сильних» і відповідав запитам тієї епохи. Гаслом же моменту, на погляд сучасного очільника Росії, є нова реальність, що диктує новий виклик людству – потрібна інша модель розвитку. І тому у їх основі має лежати заданий постановочний сюжет конфлікту, що вибудований «вузьким колом» в Кремлі. Там вкрай незадоволені роллю, що власне їм була відведена існуючою технологією світоуправління – місця на «гальорці», тільки для спостереження за центром прийняття світових рішень. При цьому, категорично і послідовно замовчуються дійсні причини світової обструкції Росії – анексія Криму і розв'язання війни на Донбасі.

Ось чому фактор повторної дії підсумків Другої світової війни нині розглядається у РФ як критичний, світовирішуючий інструмент впливу. В зоні його особливої відповідальності з'явилась уже інша видозмінена, імітаційна складова – наслідування вчинків значних історичних персоналій. Правда, зміст її дій став деформуватись до потреб функціонування і інтересів політичного переважання вже запущеного в практику структурного підсистемного утворення.

Ідея двудержавного управління світом викликає у Росії прагнення як «менш рівної держави» роз'єднати своїх сильних партнерів з метою надати собі ваги, якої їй, очевидно, не вистачає.

Ключовою рисою її політики стали «Ревнощі» до спільного альянсу США з переважною більшістю країн ЄС і останніх з трансатлантичною складовою. І саме тому Росія добре розуміє, що самотужки без опори на історичні аналоги (а реальних союзників у світі у неї майже не залишилось) їй не до снаги втілити в життя всі сплановані тактичні задумки. Претензії на найвищий щабель – стратегічний поки не доходять до рівня відповідності через те, що стратегія передбачає наявність чітко розробленої програми становлення і перспективного розвитку ввіреної РФ території. Через це озвучення в публічному просторі з благословення Кремля політики Сталіна як «найбільш вдалого менеджера», особливо через освітню галузь Росії¹⁵⁰, на політичному рівні перетворюється в імітаційну парадигму із чітко означеною семантичною паралеллю – очільник нинішній – це Сталін-2. А якщо це так, то паралелізм кроків спрямовує всі дії найвищого російського істеблїшменту на те, щоб спровокувати світ на повернення до переговорів у форматі Ялта-2, а самого керівника позиціонувати себе як Сталіна-2.

Хоча тут виникає один «невеличкий нюанс». У «ялтинсько-постдамському порядку» світ вже в той час був чітко переформатований «сильними світу того» на «неподільні території» впливу, або «сфери домовленості», межі яких знаходились під табу заборони і недоторканості з боку усіх країн, що легалізували його. І серед відомих дисбалансів у претензіях між всіма сторонами на власну післявоєнну геополітичну долю єдиним «невлаштованим місцем непорозумінь», стала проблема, очевидно свідомо залишена для «батька народів», у вигляді «несподіваної»

¹⁵⁰ Кремльєв С. Великий Сталин. Менеджер XX века. М. : Изд-во Яуза-Пресс, 2011. 736 с.

зацікавленості останнього відносно того «скільки ж насправді боєздатних дивізій знаходилось у Папи Римського?»).

Насправді, на той момент це грало роль очевидної політичної «відволікалочки». І Захід був просто вимушений зробити «хорошу міну при поганій грі», коли Сталіну вдалось «продавити» на свою користь питання про подальшу долю країн Східної Європи, виходячи з існуючого потенціалу військової міці, що він тоді мав. Для озвучування у публічному просторі Сталіну був запропонований позірний «компроміс», правда, у притаманній для Ватикану стилістиці тогочасної дипломатичної політкоретності. І зворотний меседж від Папи у вигляді своєрідного побажання у відповідь було озвучено особисто через в той час ще британського прем'єра У. Черчилля: «Передайте, будь-ласка, моєму сину Йосипу, що з моїми дивізіями він зустрінеться лише на небесах»¹⁵¹.

Для надання більш вагомої, глобальної ваги своїй персоні очільник держави по північно-східних кодонах з Україною, прийняв рішення відзначитись в інформаційному просторі через широкомасштабну подачу фільму «Крым, путь на Родину». Передумовою появи цього проекту було довготермінове (протягом всього 2014 р.) і нестерпне очікування на фундаментальну реакцію з боку США на анексію Криму. Вже навесні 2015 р. більш менш прояснилось, що його розрахунки на реакцію в режимі «LP» (long play), як це відбулось під час подій в Абхазії і Південній Осетії в 2008 р., «ніби нічого не трапилось і ззовні все іде нормально», не справдились. Всесвітнє «пробачення» не пройшло. І коли вже остаточно стало зрозумілим, що Захід, насамперед в особі США, не піде по шляху легітимізації Ялти-2 і тим більше там не «впізнали» в ньому Сталіна-2 у міжнародному контексті і форматі, виник наступний ще більш незвичайний проект – перетворити модель свого «зовнішньополітичного лоту» у відкритий, публічний на весь світ

¹⁵¹ Rappaport A. A History of American Diplomacy. New York, MacMillan Publishing Co., Inc., 1975. P. 377-393.

«Аукціон пропозицій і погроз». І одним з перших в цьому багатосерійному політичному шоу, що тільки почалось (майбутнє покаже, що буде далі), стала прем'єра березневого епізоду за 2015 р. кінематографічної (і очевидно, як вже раніше зазначалось постановочної) версії телевізійних серіалів «Крым, путь на Родину» і «Президент» про те, як «крутий пацан» «взял на понял-понял» (улюблена лексика російського очільника) весь світ і обов'язково хоче, щоб про це знали всі!

Очевидно, що юридичні наслідки цього його поки не цікавлять. Навпаки, це знаменує появу інших наслідків дії ключової парадигми постмодерністської «гібридної» диктатури, що підтверджується неопатримоніальною функціональністю аксіології двох її базових засад: вербальністю силової складової з паралельним шантажем через віртуальну, інформаційну реальність. А з цього, необхідність у подібному президентському бенефісі для нього самого – безсумнівна. Спроби відтворення власного «меседжа», адресованого насамперед Б. Обамі, були окресленні у алгоритмі паралельності (тільки не Евкліда). І, насамперед, не аксіоми, а справжнісінької «пред'яви» своєму тогочасному американському достойнику. Тут обґрунтовується все: ви влаштували «Садом і Гомору» в Югославії і на Близькому Сході, а я це зробив в Україні!; ви обіцяєте толерантність до всіх режимів, а самі скидаєте все і вся в арабському світі, а я допомагаю росіянам на Донбасі і роблю там все, що хочу; ми в Росії вміємо робити все як і ви робите там у себе. А тому, давай, мовляв, зберемось десь на Мальті, у Женеві або, у крайньому випадку, у Рейк'явіку і обговоримо, що кому дістанеться і яка територія стане домовною і беззаперечно зоною реалізації конкретних інтересів.

Стосовно більш глибокої оцінки контексту «аукціону», то тут стилістика його імплементації вже дещо інша. В цьому випадку, в наявності присутній очевидний примус до конкордного (погодженого) управління світом (і з прийняттям до уваги інтересів можливо і США), але насамперед,

обов'язково самої Росії. Тобто своєрідна модифікація до повернення біполярності, але цілковито на основі постійного силового тиску. Така парадигма політико-силової регуляції має бути забезпечена певною реконструкцією безпекової складової в обох країнах. У її склад, навіть з огляду на очевидний величезний дисбаланс у технологічному бекграунді на користь США, входить група забезпечення атакуючих дій з застосуванням ядерної зброї по всьому геополітичному периметру території супротивника. Такий вид наступальних дій носить ідентифікаційне позначення «powered hand» (потужна рука), тобто повномасштабне знищення супротивника по всій його території, шляхом нанесення комплексного ядерного удару. В цей же час, в обох країнах, ще з сумновідомих часів початку в 40–50-х рр. «холодної війни», вже існувало відповідне структурне оформлення різного роду концепцій «стримування» (containment concept), директив «логіки гри з нульовою сумою» (zerosumgame), тактик «ризикової політики» (risk-taking policy), доктрин «масової відплати» (mass retaliation), «масового превентивного удару» (massive preemption) тощо (аналогічні позначення російських зусиль засекреченні і досі)¹⁵².

Їх спрямування мало системний характер «ходів у відповідь» на випадок, якщо ядерна атака буде здійснена на випередження. Тобто, навіть коли потенціал держави, яка була піддана ядерному нападу, буде зруйнований, існує цілий набір контрзаходів, що все одно завдадуть нищівного удару агресору, який не залишає останньому жодних шансів на виживання. Таким чином, після «бартеру» «ядерними подарунками» переможців не повинно залишитись. Ідентифікація системи реверсних кроків сторони, що стала жертвою агресії, має визначення «dead hand» (мертва

¹⁵² Системная история международных отношений в двух томах / Под редакцией А. Д. Богатурова. Том второй. События 1945-2003 годов. Изд. 2-е. М. : Культурная революция, 2009. 720 с.

рука), тобто аналогічна повномасштабна акція як відповідь на ядерний напад¹⁵³.

На фоні очевидної недооцінки світовою спільнотою реального ступеня впливу всього спектру суто пропагандистських зусиль російської сторони, наразі спостерігається значна активізація подальшого багаторівневого задіяння нею різноманітних дипломатичних і повноформатних інформаційних каналів. Насамперед, це стосується створення потужного арсеналу додаткових засобів формування ситуативно заданих типів суспільної свідомості. Сюди були включенні, в першу чергу, крім вже вказаних, ультимативно-погрозливих ще і харизматично-примусові, самодовліючі ресурси політичного тиску. Подібне здійснюється у сподіванні на бажане виникнення після цього елементів взаєморозуміння і партнерства не тільки між обома потугами, а і всією світовою спільнотою. Саме зазначенні канали, на думку російського очільника, мають стати найбільш функціональними для реалізації всіх його задумів. Адже обидва напрями залежать від власної волі очільника Кремля. Перші, абсолютно інтегровані в дипломатичну вертикаль його безмежної влади з точки зору успішної кар'єри. Другі – мають такий рівень «президентского довольствия», який дорівнює майже половині ВВП України – близько 48 млрд. дол. США на кожний рік¹⁵⁴.

На цьому полі (мається на увазі інформаційне) у першої особи в російській політичній ієрархії відкрились практично безмежні можливості. В частині його публічного іміджу, згідно з усіма офіційними опитуваннями громадської думки після анексії Криму протягом 2014 р. і майже всього 2015 р., він стабільно тримався на рівнях 70 %, 80 % і навіть більше¹⁵⁵. Тут не завадило навіть «мимовільне» визнання присутності російських військових

¹⁵³ Див.: Rappaport A. Знач. твір. Р. 413-429.

¹⁵⁴ Пропаганда в России – Геббельс отдыхает [Электронный ресурс]. URL: http://www.maydan-news.blogspot.com/2014/03/blog-post_21.html

¹⁵⁵ Рейтинг Путина реальность или измышления социологов [Электронный ресурс]. URL: <http://www.stopface.org/rejting-putina-realnost-ili-vymysel-sotsiologov>

при силовому захопленні Криму, яке до цього і він, і всі російські ЗМІ, з його ж подачі, так активно заперечували. І у вже відомому всім фільмі він знову у ранзі дійової особи №1, і дивляться всі традиційні «прямі лінії» по телебаченню власне через нього, і управляти російським народом у нього виходить не на зразок іншим тощо.

Більш того, сентенція «Путін – це Росія», «він – символ віри в її величч» була безпосередньо імплантована у публічний простір за ініціатив найближчого кола його поплічників¹⁵⁶. Вона прямо надавала йому багато підстав, щоб претендувати на лаври «императора всія Русі». Крім того, до слова, його вже раніше громогласно здійняли на подібний султанський рівень у «висококочолій» Держдумі Росії найбільш «принципові» депутати штабу В. Жириновського¹⁵⁷. А від цього і автократичне визначення головних напрямів практики власного правління. Серед них значне і рельєфне зображення неповторної ексклюзивності його як посадової особи №1 в Росії (послідовників або суперників у цьому просторі поки не спостерігається). Наступною вбачається всюди пропагована через ЗМІ, просто-таки «монарша» непогрішність – сумніватись десь можна, але лише до деякої міри, і тільки у певних його рішеннях. Критикувати ж самого – це взагалі, за межами уявлення! Проте піком переходу у ранг самодержця або навіть імператора стало постійне перебрання на себе визначального права у розробці фундаментальних положень відносно як історичного, так і національного розвитку «государства Российского».

При пильному розгляді структури власне контенту чергового звернення до нації від 2 грудня 2014 р. особливо впадає в очі незвична, від попередніх аналогів (де пріоритет був безроздільно за політикою), акцентуація його пафосу, адресованого, у першу чергу, до духовної

¹⁵⁶ Володин В. «Есть Путин – есть Россия, нет Путина – нет России» [Электронный ресурс]. URL: <http://www.interfax.ru/russia/403760>

¹⁵⁷ Жириновский: Путин – новый император [Электронный ресурс]. URL: <http://www.youtube.com/watch?v=7FQH-VMgSeO>

сфери. І тут відзначимо чергову появу визначення терміну «сакральний» хоча у досить сумнівному контексті. Це стосується насамперед «революційних» кроків російського очільника переладнати на свій лад, дати власне розуміння і, звичайно, привнести непомірне бажання і представити по своєму існуючі сталі, науково апробовані і підтверджені чисельними дослідженнями реалії історичного і духовного характеру. Для прикладу, наведемо цитату (без перекладу), що одержала широкий інформативний простір зі згаданого президентського меседжу: «Имено здесь в Крыму, в древнем Херсонесе, как называли его русские летописцы, «Корсуне», принял крещение князь Владимир, а затем крестил всю Русь. Имено на этой духовной почве наши предки впервые и навсегда осознали себя единым народом. И это дает нам все основания сказать, что для России Крым, древние Корсунь, Херсонес, Севастополь имеют огромное цивилизационное и сакральное значение как Храмовая гора в Иерусалиме»¹⁵⁸.

В якості лише деяких телевізійних коментарів та наших доповнень зазначимо: ніде, за всю більш ніж тисячолітню історію християнства, в Росії ні по державній, ні по церковній лінії, мова ніколи не йшла про подібну сакральність Криму, це робиться вперше. А якщо взяти «сакральність» за одиницю виміру, то, мабуть, «стольний град» Київ більш вражаюче «потягне» на його повну величину, чого важко сказати у порівнянні власне до Херсонесу. До того ж, саме у Києві Володимир хрестив Русь, а звідси і «Киев – мать городов русских». У такий спосіб виходить, – очевидне прагнення російського керівника вольовим чином замінити загальноновизнану історичну категорію «Київська Русь» на досить незрозумілий аналог у вигляді історичного артефакту «Московська держава», і віднині штучно, показово і

¹⁵⁸ Путин в отношении Крыма в ходе оглашения послания Федеральному собранию в Кремле [Электронный ресурс]. URL: inosmi.ru/russia/20141210/224827633.html

ситуативно встановити нову карту як самої історії державності, так і національної ідентичності Росії.

У вказаному інформаційному продукті в межі ініціативної президентської риторики був також активно задіяний фактор повторної дії підсумків Другої світової війни як дієвий елемент активізації функціонування підсистемної структури, запущеної в режим активного застосування топ-керівництвом в Кремлі. На перший план вкотре вийшло якесь не досить виразне і розбірливе порівняння зовнішньої політики Заходу з політикою Гітлера по відношенню до Росії. Ще більшу незрозумілість викликала фраза про те, що як зараз, так і тоді «не вийшло у Гітлера, який своїми людоненависницькими ідеями збирався знищити Росію і відкинути нас за Урал. Необхідно всім пам'ятати, чим це закінчується»¹⁵⁹. Такий повчально-пояснюючий пасаж, за елементарною логікою вказує на очевидну нестиківку конкретно-історичного контексту минулого і сьогодення і приводить до очевидних непорозумінь типу, хто зараз збирається напасти на Росію і відкинути її за Урал: Америка, Україна або А. Меркель?

Очевидно, що тут відбувається жорстке протистояння, в якому застосовується новий тип зброї у новому типі війни. Ім'я цій зброї – неоаксіологія інформаційного контенту, а війни – її різновид, – «гібридна, психологічно-пропагандистська». При цьому і Росія по повній програмі використовує mass-media для радикалізації свого суспільства та сіяння інформаційного хаосу у світі. Одним з найпотужніших інструментів впливу на свідомість людей на глобальному рівні є російський канал «RussiaToday». Там зосереджена ціла армія щедро проплачених як кремлівських, так і західних політологів. Media-експерти та журналістське середовище переважної більшої країн Європи та Америки вже зараз самим

¹⁵⁹ Оценка обратного действия итогов Второй мировой войны [Электронный ресурс]. URL: ria.ru/politics/20141204/1036533683.html

серйозним чином наголошують, що такій діяльності треба терміновим чином протидіяти. Думається, що у зв'язку з цим, перш за все, треба мати на увазі – пропаганда в Росії значно «порозумнішала». Тепер, серед іншого, у неї на меті – зруйнувати демократичну стабільність, а своїми чисельними елементами «переконання» посіяти грона насильства насамперед в країнах Східної Європи.

«Нова» ідея психологічного протистояння – це свідоме продовження нинішньої російської політики, де остання закінчується і вже починається «гаряча» війна не стільки «позицій світоглядів», скільки реально діючої системної конфронтації. Потім, за історичною логікою, має все одно наставати мир. Проте зараз, мова вже почала йти про надто вже специфічну інформаційно-психологічну війну, якій поки не видно кінця. Це веде за собою постійну дестабілізацію і провокує абсолютне несприйняття глобалізації. А з цього стає більш наглядним бажанням російського очільника (очевидно це перейшло з його попереднього місця професійної приналежності) – безкінечна підривна діяльність, дезінформація, економічні маніпуляції і беззаперечна впевненість у лише власній правоті: у ХХІ ст. війну виграє той, хто переможе не стільки на полі бою (хоча і тут, на його переконання, виграш очевидно також має бути лише за ним), скільки у подачі певного інформаційного контенту, в який радше повірить якомога ширша фокусна аудиторія.

Стає все більш очевидним, що протидіяти такій потужній машині «переконування» потрібно тільки відповідними масштабними методами. Виходячи із ситуації, що вже є наявною – натепер в Росії по факту практично не існує альтернативної точки зору або вільного від офіційної позиції влади державного телеканалу. Аналогічне фіксується і у рівні відсутності відповідної освітньої підготовки, а також набутих навичок раціонально, критично оцінювати презентовані докази у більшості цільової для кремля аудиторії.

На сучасний момент у Держдепартаменті США відпрацьовується план як успішно протистояти потужно фінансованій пропагандистській машині Кремля, в яку вливаються, як ми вже побачили, десятки мільярдів доларів. Там вбачають вихід у плідній співпраці з іншими країнами. А на початку березня 2015 р. Євросоюз навіть доручив своєму зовнішньополітичному відомству до червня (того ж року) розробити європейську стратегію протистояння дезінформації московського зразка, що ще за радянських часів мало назву «контрпропаганда»¹⁶⁰.

Можливо у нашому аналізі комусь може кинутись в очі надто вже загострена політизація аксіології в оцінках фокусної російської підсистеми. Але це є існуюча і жорстка реальність, крім того, створена навмисно, спрямована штучно і безумовно чисто ситуативна. До того ж у сучасній політиці для Росії обійтись без неї важко і поки навіть і фактично в принципі не є досить можливим. Іншими словами, вже функціонуюча підсистема «Євразійсько-імперський гамбіт» має властивості, носієм яких є реальний контекст подій, що відбуваються. Крім того, означений нами як системний фактор повторної дії підсумків Другої світової війни, як видно з аналізу, являє собою не тільки активний елемент цієї підсистеми зі своїми яскраво вираженими системними ознаками. В ньому є конкретні зв'язки між реально існуючою спільнотою (у даній ситуації) окремим індивідом, президентом Росії, його оточенням і фоном історичного бекграунду існування країни і їх зовнішніми контраптернерами. Крім того, подібні зв'язки відзначені надто тісною взаємодією, що тільки підтверджує конкретно визначенні риси системної організації. Тому у нашому випадку вказаний фактор виступає не тільки як супутній елемент підсистеми, а також як і одночасно окремий її субструктурний рівень. До того ж існуюча підсистема разом з означеним супутним елементом знаходяться у

¹⁶⁰ Евросоюз создал подразделение East Strat Com Team для пропаганды своих ценностей [Электронный ресурс]. URL: informburo.dn.ua/cg-bin/iburo/start.cgi?info1=4548

безперервній взаємодії зі зовнішнім середовищем через механізми «входів» і «виходів»¹⁶¹.

На даний момент, як характер, так і формат майбутнього існування презентованої підсистеми у сукупності з її супутною складовою буде напряму залежати власне від порядку світосистемного регулювання, що буде встановлений у 20-30-ті рр. ХХІ ст. До сучасного періоду, попередні глобальні структури міжнародних відносин, що були сформульовані як «плюралістична однополярність» або «Вашингтонсько-брюсельський порядок» наразі очевидно вже перестали спрацьовувати¹⁶². Не вдаючись у цій ситуації до детального аналізу всієї сумарності нинішньої структури міжнародних відносин, спробуємо виходити у нашій гіпотезі з принципу порядку *fait-accompli*, а саме «порядку вже доконаних фактів», тобто тих, що існують на сучасний момент. Цей порядок сформувався де-факто – на основі цілого ланцюга вже відомих міжнародних прецедентів, починаючи, по великому рахунку, з кризових подій 2008 р. і до таких, що продовжуються і по сьогоднішній день.

В будь-якому випадку, зазначимо, що базова суть теперішнього світоформування міститься в категорії «глобалізація». А весь її структурний сенс по суті закладений в імплементації всесвітнього проекту створення універсального світопорядку, що базується на формуванні економічної, військово-політичної і, звичайно по можливості, етико-правової спільності переважаючої більшості найбільш розвинених світових потуг. Фокус їх пріоритетів буде полягати у спробах максимально широкого, не воєнного розповсюдження відповідних зон впливу нинішнього Заходу на решту світу.

¹⁶¹ Easton D. A. *Systems Analysis of Political life*. N.Y.: Random House, 1967. 278 p.

¹⁶² Богатуров А. Д., Косолапов Н. А., Хрусталёв М. А. Вместо послесловия. Брюсельско-Вашингтонський порядок? // *Очерки теории и методологии политического анализа международных отношений*. М. : Научно-образовательный форум по международным отношениям, 2002. С. 375-376.

Існуюча структура міжнародних відносин з точки зору сьогодення регулюється машиною світоуправління особливого типу, яка, згідно з нашою гіпотезою, має вже раніше визначену нами назву – плюралістична півтораполярність (з прогнозом на майбутнє для цілком можливої усталеної багатополярності при домінантній дифузії трансатлантичної складової).

І відбувається це далеко не мирним шляхом. А сама ціннісна парадигма тепер вже неопатримоніальної, «кремлівської» підсистеми «Євразійсько-імперський гамбіт» в плані її подальшого розвитку все ще залишається амбівалентною та інкогерентною, тобто ненадійною, невизначеною, а тому і очевидно непослідовною і контроверсійною.